

DRUŽINSKI PRIJATELJ

POUČNO ZABAVNI LIST ZA SLOVENSKE DRUŽINE.

Izhaja dvakrat mesečno in sicer vsak drugi in četrti petek v mesecu.

Naročnina je za vse leto 3 K. za pol leta 1 K 50 stot. Posamezne številke po tobakarnah stanejo 10 stot.

Dopise, naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati pod naslovom: Uredništvo (oziroma uprava) „Druž. Prijat.“ v ulici S. Francesco št. 15, I. n. Poštno-hranilničnega računa št. 861.139.

IZ KITAJSKEGA MISJONA

Po izvirnih poročilih — priob. F. H. Samotar.

Dasiravno smo Slovenci majhen narod, imamo vendar svoje zastopnike po vsem širnem svetu. Mož čegar sliko imate pred seboj, nas zastopa celo tam na daljnem vshodu. Komu se ne porajajo v spominu krvavi prizori, ki so se nedavno vršili tam? Pa ne mislite, da se jih je tudi on vdeležil. Je sicer vojak, toda vojak kralja Kristusa, ki hoče razdijati kraljestvo teme, ki se še razteza daleč na kolih po vzhodno azijskih deželah. Hud je ta boj, med kraljestvom luči in kraljestvom teme. Stoletja že traja nepretrgoma. Nebroj žrtev je že zahteval. Skoraj vsako novo pridobitev je morala zaliti kri, da je vspevala. Kljub vsem velikim težavam, ki so v zvezi z misijoni, se vendar še najdejo močje, katerih vse to ne straši, da bi se ne izvolili tega vzvišenega poklica.

Tudi našemu P. Baptistu, ki ga nam predstavlja slika; niso bile neznane težave misijonskega poklica, za katerega je ves gorel. Da, ravno nasprotno. Pa kolikor bolj se je pred njim razgrinjala trnjeva misijonska pot, toliko bolj si je želel, jo nastopiti. Ni še dokončal svojih bogoslovnih nauk, ko se mu je ponudila prilika, da zadosti hrepenenju. Brez obotavljanja in pomišljanja je dal slovo svoji domovini, prijazni Dolenjski, stisnil roko svojim dragim, domačim in sobratom; ter odhitel za vzvišenim ciljem, gotovo z namenom, da se ne povrne nikdar več, ako ne bo previdnost božja drugače ukrenila.

Šest let bo skoraj, kar je slekel redovno obleko sv. Frančiška in oblekel kirajsko. Previdnost zahteva, da se misij narji zenačijo z doma-

čini, kolikor se le da. Vsem postanejo vse, da bi vse za Kristusa pridobili.

Tudi on že pridno pase svoje kitaste *) ovčice in zbira nove. Mars kaj veselega je že doživel mej njimi, pa tudi marsikaj žalostnega. Od tega in onega nam od časa do časa kaj sproži, da bi z njim delili veselje in žalost.

Kaj hoče med divjaki veselega doživeti? bi kdo rekel. O še prav mnogo! Mar ne bo vesel, če vidi, da se ta srca v katerih je dotlej vladala tema, rada odpirajo blagodejni luči sv. evangelija? Ako vidi, da seme besede božje, ki jo seje, ne pada na skalo, ampak na mehko rodovitno zemljo? Ali ne bo zadovoljen, ko gleda koliko morajo žrtvovati, koliko prestati njegove ovčice, zaradi sprejete sv. vere; a jih vse to ne oplaši, ne omaja? Taka poročila morajo pa tudi nas razveseliti in spodbuditi. Razveseliti, ker vidimo, da paganski narodi z dejanji kličejo: H Kristus! med tem ko se med »omikanimi« narodi vedno glasneje razlega: Proč od Kristusa! Spodbuditi, da se tudi mi tesneje oklenemo Kristusa, katerega svet zapušča da vedno in povsod nevstrašeno izpovemo svoje versko prepričanje, je branimo in po njem živimo, četudi smo radi tega zaničevani in zasramovani.

Še večkrat napolnjuje žalost misjonarjevo dušo. Ko vid, kako ogromna je žetev in kako malo delavcev, koliko drugega je še treba za v pešno delovanje razun gorečnosti; tedaj mu nehote vpade pogum: srce mu je potrto. Tudi našemu misjonarju je zagrenilo že marsikatero uro. Kako ganljivo nam opisuje take dogodke, ki jih je tu ali tam doživel. Poslali so ga na kako

*) Kakor znano nosijo na Kitajskem tudi možki kite.

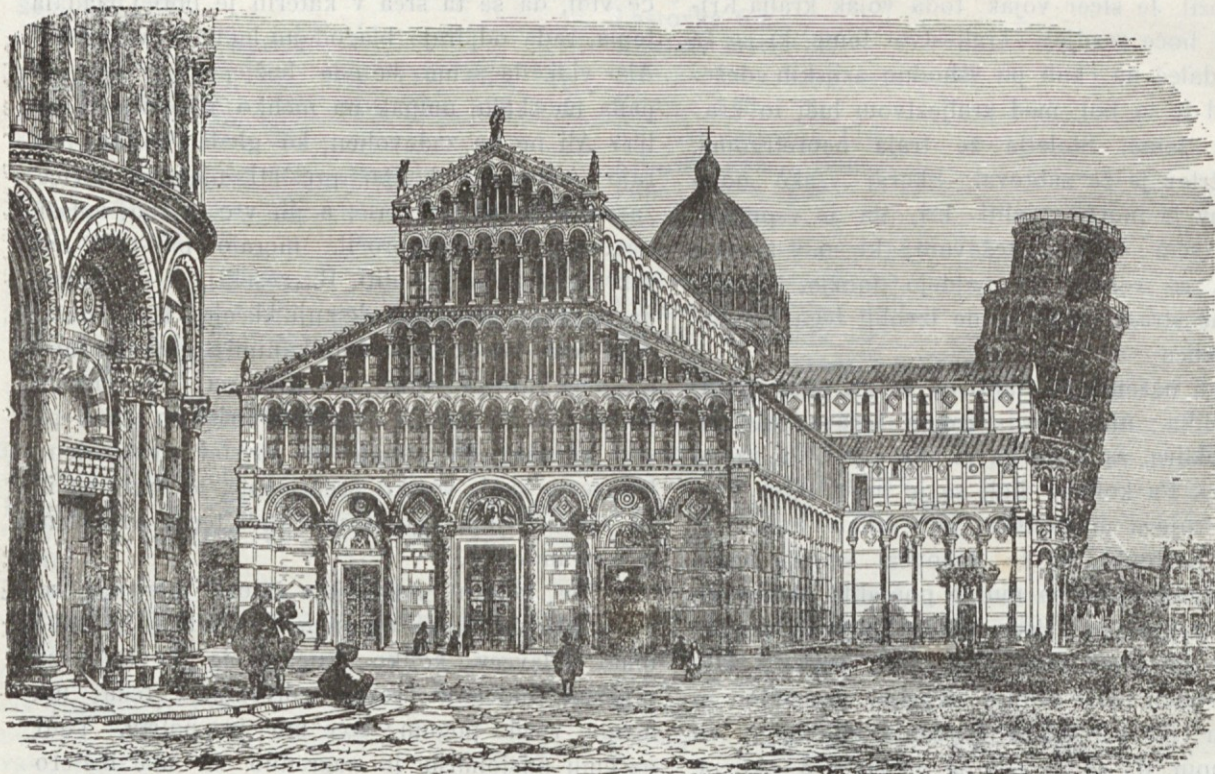
misijonsko postajo. Vse zanemarjeno, opuščeno, razdjano. Stanovanja nikjer. Šole še manj, cerkva prazna, opustošena, brez vse oprave; On pa prazne rok. In kaj „kristjani“? Kje so, koliko jih je, kaki so? Ko jim je smrt iztrgala duhovnega očeta, ali je bil odpoklican, da kje drugje zamaši verzel so ostali sirote. Ni ga bilo, ki bi jim lomil kruh resnice zato so mnogi opešali, nekateri celo umrli. Treba jih je bilo poživiti, oživiti za Kristusa. V ta namen je bilo treba obnoviti bogoslužje. šolo; še prej prenoviti, popraviti potrebne prostore. Toda s čem? Materiala nikjer, denarja nikjer. Kaj storiti? Potrkati na dobrotno Srce Jezusovo, ki je bogato za vse, ki je na pomoč kličejo. Tu je P. Baptist v takih bridkih trenutkih potrkal in kakor pravi nikdar ne zastoj. To usmiljeno Srce odpira srca in roke tistih, ki je ljubijo, v prid zapuščenim, resnice lačnim sirotam.

Kar je dosedaj napravil, je napravil večinoma s podporo svojih rojak v, Slovencev, kakor sam priznava. Več kapel, šol in drugih naprav je že popravljenih ali na novo zgrajenih s sloven-

skim denarjem. Vsem ki so kaj pripomogli, se bo bogato obrestovalo. Vseh nekrvavih daritev, ki se bodo opravile po teh kapelicali, vseh molitev, vseh sadov, ki se bodo dosegli po šolah bodo deležni tudi dobrotniki. Bog jim bo stotero povrnil.

Toda misijonar nima stalnega, trajnega mesta. Komaj je to postajo malo prenovil in poživil versko življenje, že ga pokličejo drugam. Zopet stoji tu brez sredstev, nevede kaj naj počne. To je v resnici britko! Tem britkejše, ko ve, da je toliko ljudi na svetu, ki ne vejo kam z denarjem, med tem, ko bi njemu vsak vinar prav prišel.

Enaki britki trenuki so P. Baptistu že večkrat potisnili pero v roke, naj se obrne do prijateljev v domovino Vem, piše da moj ljubljeni narod ni premožen, zato je pa tem bolj dobrosrčen. Njegovi skromni doneski so bolj blagoslovljeni, ker jih spremlja dobra volja in ljubezen. Zato hočem, da bi se mile prošnje vbogih kristjanov, paganov razlegale širom slov. domovine in odprle prav mnogo src in rok. S priobčevanjem raznih misijonskih črt c bodi saj deloma ustrezno njegovi želji. Bog daj, da se mu izpolni.

LE V SVET NIKAR.

Črtica spisala Rezika Nemec.

Po pešpoti proti gozdiču gre na pol kmetsko, na pol gospodsko oblečeno dekletce. Stopa naglo, lica ji od hoje lepo žare. Iz oči ji seva nedolž-

na nepokvarjena duša. V roki ima kovček in d žnik.

Gozdič se je vil po majhnem hribčku. Na cni strani se je lepo raztezalo polje, na drugi pa zeleni pašniki. Pred pa, ko se pride iz gozdiča, se pride do zastarele kapelice. Okrašena je bila

zunaj z gozdnim cvetjem, katero je roka mimo-gredočega položila tje. Stare bukve pa so raztezale ponosno vejevje čez svetišče.

Prišedša na vrh se ustavi naša znanka. Ime ji je bilo Manica. Pogled se ji ustavi na beih hrišah v dolini. Vse praznično se ji zdi danes in ni čudo, saj se poslavlja od tega milega kraja.

Drevesa nad njo tajinstveno sušite, kot bi jo prosile rekoč:

„Ne hodi, ostani Manica pri nas!

Potoček, je žuborel iz gozdička, ter se vil po očetovih travnikih in jim blagodejno napajal travico. Zdelo se ji je, kot bi ji tudi njegovi valčki klicali:

„Manica ostani še pri meni, ker le v tej dolini je sreča, ki je nima svet.

Ob potočku po gozdiču so cvetele vijolice. Tudi te so klonile glavice, kot bi zalovale za deklico:

„Kdo bo nas trgal Manica, ko tebe več ne bo, ter nas nosil gozdni Kraljici? — Zatoraj ostani!

In danes ravno danes se ji zdi vse tako slovesno - svečano. Lica se ji orosijo, ko gleda očeteve trate, tihi gozdiček in potoček, ki ga je tako ljubila, pri katerem je tako rada posedala.

„In vse to bom zapustila, ter se napotila v svet.... To blaženo nebeško tihoto. — Ali naj vbogam rajno mamico? — Ne, ne, ne morem! Odpustite dasi bi rada. Oče mi brani iti v mesto, pa saj je vender povsod tako lepo kakor tu. In če ni — morda ni....

Mlakarjeva Manica, hčerka premožnega gostilničarja, je imela selemnajst let, ko ji je umrla mati. Želja rajne je bila, da bi hčerka šla v samostan, ali da ostane doma pri očetu. Poznala je namreč puhli svet in zato je trepetala za svoje dete.

Manica je imela v Ljubljani prijateljico, katera ji je zmiraj pisala naj pride k njej. Očeta je tako dolgo prosila, da ji je slednjič dovolil. Da, ko bi živela mati bilo bi drugače. Ona se kot otrok si je predstavljala mesto tako vse lepo, in edina nje želja bila je v Ljubljano. Tako jo vidimo na potu.

Pospeši korake, da bi čim preje prišla do postaje. Rumeno listje bukev in brez se kar siplje na njo, k čemu bi ji hotelo zabraniti pot.

„Zdravstvuj gozdiček! Zdaj ne bom več skakala po tvojem mehkem mahu.

Ko pride do kapelice stopi še za hip v svetišče. Rožice ki jih je med potom nabrala, dene pred podobo Marije. Naenkrat se ji zdi, da jo gle-

da presveta Devica otožno proseče. Manici se stori milo. Že ji pride volja, da bi se vrnila, a nek notranji glas ji kliče: Le pogum Manica!

Pri vratih se pokropi in zapustivša kapelico, hitro stopa, da se ji nebi vsiljevali spomini na dneve blažene brezskrbnosti. Ko pride na rob gozda potegne močen veter, maja celi gozd. Breze žalostno cvilijo kot bi ji klicale v slovo:

„Svet nazaj pripelji Manico ravno tako nedolžno kot ti jo damo mi....

Že se bliža kolodvoru. Vlak že prihaja, že stopa v kupej. Srce ji burno bije. Še en pogled po domačih livadah in vlak zažvižga, vrata za njo se zapro. Vlak drči naglo dalje — dalje....

* * *

Marijanica pred nevažena mestnemu življenju, se ji je zdelo vse novo. Čimbolj je začela spoznavati svet, tem bolj se je pogrezala, padala...

Že je minulo doka, let, odkar gozd ni videl svoje znanke. Sameval je in žaloval....

Nekega dne pa gre proti znanemu gozdiču vitka ženska postava, a obraza resnega.

Prišedša na sredo gozdiča se vstavi in zdihne:

„O zlati moj gozdiček, ti kraj miru nebeske tihote! Zakaj si me pustil iz svojega okrilja? — In zajokala je. Tudi gozdniček se je solzil....

„Čemu sem šla v svet v ta brezsrčni svet.. Srečna ne bom nikoli, nikdar tako brezskrbna, kot sem bila pod tvojimi sencami o ljubi gozd.

Potoček ti moj ljubljencec ne preklinjaj me da se vračam k tebi nevredna....

Vijolice moje čemu ste ovenele, odkar me ni bilo? — In plakala je za izgubljeno mladostjo....

Stopi v kapelico. Poklekne pred altareček in moji k Nebeski Kraljici, ki je prebivališče grešnikov.

Odpusti Mati, da sem Te tako kruto zapustila. Zgrudi se pred sveto Devico in solze kesanja močijo kamenita tla.

Ko se ozre na oltar zdi se ji, kot bi imela Marija zopet mokro oko, kakor ob času njenega odhoda. Venci ob strdneih pa so bili oveneli — suhi —

Manica gre počasi iz kapelice s sklonjeno glavo. Hrepenenje po domu, po očetu se je loti. Le domov v tiho dolinico, ne žele si sveta, ki je breznačajan in lo vara....

Manica, ljuba Manica povej nežnim deklicam slovenskim, naj nikar ne silijo v svet, temveč naj ostanejo doma — v tistem in varnem zatišju pred nevarnim posvetnim šumom in hrupom.

KAKO SO MIŠI LEŠNIKE KRADLE! — Spisala T. Česnik.

V neki vasi blizu Postojne na Kranjskem je stanovala uboga družina, oče mati in dvoje otrok. Starejša bila je deklica prav prebrisane glave in zvita na vse načine po imenu Zorica. Njen bratec je bil mlajši za tri leta po imenu Venceslav. Bilo je v je jeseni. Kazala je prav dobra letina, vse je prav dobro obrodilo in tudi lešnikov po gozdih in mejah je bilo vse polno. To je bilo otroško veselje.

Ako bodeta pridna, je rekel oče proti Zorici, pa gremo jutri lešnike brat. Na vse zgodaj vstane Zorica, napravi ogenj, skuha zajuterk, pokliče brata ker se je bala, da ko bi ga mati klicala, bi se jokal in kremžil, kakor je bila nje gova navada, in oče bi jih ne peljal v gozd. Zdaj pa pojdemo otroci, južno imamo, ker opoldne ne pridemo domov! Šla sta vsa vesela z očetom, vedno sta popraševala ali pridejo kmalu do mesta, kjer je veliko lešnikov. Čez dobro uro dospeli so do zaželenega kraja. Zorica ni imela dovolj primernih besed, da bi izrazila srčno zadovoljnost.

Prav pridno so nabirali zrele lešnike, samo Venceslav je bil bolj čmeren in je Zorici sitno sti delal. Pa prebrisano dekletce ga je znalo vedno pomiriti. Zdaj je hotel k materi iti, pa mu je rekla, le bodi dober in veliko lešnikov naberi, ter bode mati vesela, da ima tako dobrega fantka. Zdaj je hotel zopet kaj novega imeti, sestra ga je vnovič pokregala, da oče mu ne bode kupil nove obleke, če bode vedno nadlegoval. Pa tudi gospod kaplan mu ne bode podaril lepe podobice, ko pride v vas maševat. Oče vidi, da je hčerka utrujena, in lešnikov je bilo že precejšno mero nabranih, povžili so reči, katere so s seboj prinesli, malo se odpočili in se odpravili domov. Doma lešnike osnažejo, oče naloži pletenico ali jerbas in jih visoko nad ogenj postavi da se posuše, in reče: „Ako nam Bog zdravje da, na Božični večer jih zopet dol vzamemo“.

Nekaj časa so še lešniki bili mirni, ali čez tedne so začeli takorekoč kričati na visokem v pletenici ali jerbasu.

Premišljevala je zvita Zorica, kako bi se

dalo do njih priti, ali bili so previsoko, ves njen trud je bi zastonj. Da bi koga poklicala, da bi ji pomagal, tega ni smela, ker bi jo znal očetu zatožiti in bi potem zanjo prav nič prijetnega ne bilo. Še bratcu ni zaupala. Bila je neki dan zopet sama z Venceslavom doma, vsi so šli na polje delat in Zorica je morala paziti na dom in na brata. Pred hišo je stal zaboj. Zorica premišluje kako bi mogla zaboj v kuhinjo na ognjišče prevaliti, da bi nanj stopila in bi gotovo dosegla lešnike. Z velikim tredom poskuša valiti zaboj, težko se premika naprej. Vsa potna počiva Zorica, ko je delo izvršila. Zaboj je na ognjišču. Zdaj poskuša plezati nanj in ogleduje, ali — doseže do lešnikov. Pa joj, lešniki so še previsoko in misli si Zorica ves moj trud zastonj, zaboj mora ven spraviti. Pride ji neka misel, vzame dolgo palico, katera je bila spičasta na koncu, poskuša, drezati v jerbas da bi z palico luknjo napravila. In res se ji posreči to delo; stoji na zaboju in v enomer dreza v jerbas. Luknja je bila narejena in lešniki so začeli padati po tleh. To je bilo veselje in radost za Zorico. Pa joj, kaj še ji pripeti. Pred vratini zasliši brata jokati, padel je namreč in se na nogo udaril da mu je kri tekla. Klical je sestro da mu nogo obveže. Kaj naj Zorica stori, brat se ji je smilil in bala se je odpreti, da bi ne videl kaj dela in bi lahko tudi očetu povedal. Brat le joče in jo kliče. Zdaj mu odpre in pa vpraša: Kako si pa padel. „On ji reče:“ Saj veš, cigani so prišli in en cigan je za menoj tekkel in jaz saj veš, da se ciganov bojim, hotel sem teči, spotaknil sem se in padel. Med tem zapazi Venceslav vse polno lešnikov po kuhinji. Kaj pa je to, vpraša Venceslav začuden. Zorica mu reče hitro, ne smeš povedati nobenemu, dam ti lešnikov veliko, le hitro daj, da ti nogo obvežem. Pomagal mi boš lešnike pobrati in potem greva na vrt in tam jih bova tolkla. Če bi pa ti očetu o tem povedal, le ciganom. Brat ji trdno obljubi, da ne pove nobenemu, le ciganom naj ga nikar ne da, ker se jih zelo boji. Zorica zmete skup lešnike, brat jih v košek pobere. Zorica zvali zaboj zopet ven, zdaj pa pa na vrt lešnike tolč. In to se je ponavljalo večkrat, ko sta bila sama doma. Zdaj jerbas lahek postane in lešnikov ni več ven.

(Pride še.)

NA GORJANCIH.

Čitateljem za novo leto 1907. — D. H. — (Dalje).

Ob polu štirih v jutru smo stopali že po precej široki cesti, ki pelje proti Stopičam.

Oblečeni smo bili v kratke hlače, zelene debele nogavice in na nogah smo imeli dobro podkovane črevlje. Gornji život pa nam je branila pred mrazom primerna suknja in glavo je pokrival tirolski klobuk. V rokah je imel še vsak močno gorsko palico in to, kar bi nas imelo varovati pred lakoto, sedelo je vsakemu na hrbtu.

Stopali smo enakomerno vedoč: že se skoraj večkrat menjavajo, človek kmalu opeša. Razgovarjali smo se o izletu, ter pravili drug drugemu: kaj se je komu sanjalo nocojšno kratko noč.

Vladimir, tako je bilo namreč ime starejšemu mojemu spremljevalcu, pravil je, da je bil že celo noč na Gorjancih in zasledoval po hribu medveda, ter lovil divje mačke, lisice, zajce, itd. Ali ta preklicana zver, ni ga hotela čakati, čeprav jo je nagovarjal z lepimi in grdimi besedami. Pravil je to tako rahlodušno, kakor da bi doma na dvorišču kokoši plašil, ne pa v snegu po Gorjancih hodil.

Mlajši, Božidar po imenu, toda rastlinar (botaniker) in velik nabiralec hroščev, po poklicu, se je klatil že tudi z Vladimirom krog cerkvice sv. Miklavža in pridno nabiral, kar je želel.

Le jaz, ostal sem lepo doma in spal teh borih par uric na mehki pernici, ko sta se že onadva valila v snegu; prijetno spočit sem se sedaj odpravil na pot.

Glavno besedo sem pustil njima dvema, ki bi se najraje vedno prekašala med sabo: kdo da je bil v spanju prvi na Gorjancih, in kaj je kdo storil zanimivejšega ta čas, ko sem jaz spal. Iz srca sem se jima smejal, ko sem ju poslušal, in pritrjeval sedaj enemu, sedaj drugemu.

Med tako zabavo dospeli smo ob polu petih do znamenja, pri katerem se je enkrat nekdo ponesrečil, ter zavili na levo v gozd.

Dragi bravec, če si že bil kedaj po noči v gozdu, ko ne sveti mesec in ne migla nobena zvezdica na nebu, že veš kaj se pravi med toliko stezami pravo najti, (Tukaj povem, da nisem pri iskanju stez jaz nič odločeval, po kateri da naj gremo. To sem prepustil njima dvema, ter raje ta čas iskal v nahrbtniku steklenico s slivovko, katera se mi je vsakrat kaj dobro prilegla). Večje zapreke so nam pa delala od snega polomljena drevesa in veje, katero je ležalo vses križem po tleh. Tega sem se pa moral tudi jaz ogibati. In še se je dostikrat pripetilo, da sem bil ne samo

z nogami, marveč tudi z glavo pri tleh. Tako smo se plazili ob potu svojega obraza dalje po gozdu. Videli nismo ničesar, zato tudi nismo mogli vedeti (orijentirati se), kje da smo. Le dozdevalo se nam je, da gremo pravo pot. Sveta tihota vladala je nad nami. Le v daljavi, daleč, daleč od nas, oglasil se je včasih kak hišni čuvaj. Pa tudi ti zvoki potapljali so se čimdalje bolj in bolj v temi.

Konečno prišli smo vendar po dobri uri hoda iz gozda na kolovozno pot, ki vodi mimo sv. Jošta, — kjer se je pričelo daniti, — skozi Gaberje in Hruševce, ter tukaj, zavivši malo na desno začeli lesti v hrib. Na moji uri je še manj-kalo nekaj minut do polu sedmih. Pot je bila v začetku lepa; kmalu pa zaidemo v blato, ki nam je skoro do kolen segalo. Kaj živo se še spominjam, kako sem se enkrat nagnil malo preveč na levo, zgubil ravnotežje in tičal v blatu, globoko sopeč. Po preteku pol ure, dobili smo zopet pod noge sneg ter prišli v eni uri do studenca „Gospodična“ (822 m), in tukaj imeli svoj zajutrek. Po zajutru, kateri nam je kaj dobro teknil, mah-nemo jo ob polu devetih dalje. Črez snežene košenice in gozde lazili smo kar naravnost na vkreber in dobro vem, kako me je včasih butnilo koleno v brado. To lazenje trajalo je kaki dve uri, in prišli smo do „Krvavega kamna“ (920 m). Krvavi kamen se zove vsled nekega tepeža med našimi in hrvaškimi fanti. Od tu smo šli nekaj časa po ravnem in opazovali najrazličnejše stopinje živalij, ki so se nemoteče podile za svojim plenom. Posebno dobro smo razločili sledove zajcev in srn, kakor tudi divjih mačk. Med temi sledovi puščali smo tudi mi svoje stopinje, ter vsakdo bi nam z lahkoto sledil. Drugih človeških sledov ni bilo nikjer videti, dokaz, da smo po zadnjem snegu, ki je padel, mi prvi bili tu.

Kmalu smo jo zavili na desno in zopet so imela kolena z brado jako malo medsebojno razdaljo. Hodili smo večidel po samih košenicah, kjer ljudje le enkrat v letu kosijo, navadno meseca avgusta, pa še takrat jako malo krme dobê. Po teh košenicah, in ob jarku, ki je meja Kranjske od Hrvaške, lezli smo do ene popoldne navreber in prišli srečno do svojega cilja: na najvišji vrh Gorjancev, sv. Jedert imenovani v visočini (1183 m). Tu smo si ogledali razvaline dveh cerkva, kakih 80 korakov druga od druge oddaljeni. Bili sta seveda popolnoma s snegom pokriti. Ena teh cerkev bila je katoliška in je stala na kranjskih; druga pa je bila zidana za Staroverce na hrvaških tleh. Seveda sta zdaj samo še vsaka za-se kup razvalin, po katerih rasto različne rastline, in že precej velika drevesa so znamenje, da je že dolgo tega, odkar sta se nehali rabiti. Če bi ne bila

tako gosta megla, imeli bi od tukaj doli najlepši razgled po Belokrajni in Hrvaški. Tek Kolpe, Brežice, Zagreb in druge kraje razločevali smo včasih jako dobro od tu. Na nasprotni strani opazil sem enkrat celo Kamniške planine z mogočnim očetom Triglavom, toda bil je takrat izvanredno lep jesenski dan. (Pride še.)

SV. GERMANA.

Igrokaz v štirih dejanjih in s sklepnim prizorom. — (Prevedeno iz nemškega.)

OSEBE:

Germana, pastirica. — Ana, njena mačeha. — Kata, Marjeta, Germanini polsestri. — Žefa, Polona, sosedi. — Jerica, Nežika, Tončka, Zofka, Lenčka, pastirice.

(Igra se vrši na južnem Francoskem v 16. stoletju.)

I. DEJANJE.

I. Prizor.

Kata in Marjeta, pozneje Ana. — (Prvi dve sedita pri mizi in pleteti.)

Kata: Oh kako sem jaz lačna! Kdaj neki bo večerja?

Marjeta: Jaz tudi. — (Se obrne na stran, kjer je kuhinja in zakliče kuhajočo mater): »Mati, kaj ne bo še večerje?«

Ana (ravno stopi v sobo s skledo, napojeno s krompirjem in reče): No, sedaj bosta menda zadovoljni!

Kata in Marjeta. (Popustita delo in se lotita lupiti krompir in jesti):

Kata. Pusti, ta bo moj.

Marjeta: Seveda, ti bi hotela imeti za-se vse najlepše.

Kata: Kaj misliš da sem tako neumna, da bom jedla sam drobilj?

Ana. Kaj se kregati, le hitro jejta, ker Germana bo kmalu doma in potem bo hotela ona vse pojesti. (Ura bije)

Kata. Koliko ur je bilo?

Marjeta. Šest.

Kata. Zdaj bi morala biti Germana že doma; kje se je danes zopet ustavila toliko časa?

Ana. Te Germane jaz res ne razumem. Popolnoma drugačna je, kakor vi dve. Vi dve vsaj skačeta in sta veseli, ona pa niti ne zine, razun če je kdo kaj vpraša. Vi dve pojesti vse, kar vama dam, ona pa vse spravi in vendar se zdi, kadar se vrne domov, kakor jo je zgojila njena pokojna mati. Po pravici rečem, da ravno zaradi te Germane, ki svoje otrpreno roko ne more storiti prav nobenega dela, mi je bilo težko, se poročiti z njenim očetom. Ljudje pa so tako neumni, da jo častijo kakor kakšno svetnico. Ali

meni se zdi, da vsa njena svetost ni drugzega kakor hinavščina. O, bom že jaz poskrbela za to, da bodo ljudje spoznali, kakšna je njena pobožnost.

Marjeta (se obrne proti vratom): Mati, mati; sedaj gre Germana.

Kata. O, tako kasno!

II. Prizor.

(Prejšnje. — Germana.)

Ana. No, vendar si prišla. Kod pa si se potepala toliko časa?

Germana. Oprostite ljuba mati. Zakasnila sem se, ker sem peljala neko staro ženico, ki se je zgubila v gozdu ob mlinu čez brv na cesto.

Ana. Vsak dan imaš kakšen drugi izgovor!

Kata. Na, pojej, kar je nama ostalo.

Marjeta. Saj sem jaz pojedla ravno kar zadnji krompir.

Ana: Prav ji stoji; morala bi priti prej domov. Kaj se ti brigaš za druge, reva neumna! Vsem se sladkaš, samo da bi te hvalili, kaj ne? Ali od hvale ne boš nikdar sita. Vidiš, tvoja prevelika in usiljiva prijaznost je kriva, da si danes brez večerje. Ha Ha Ha.

Kata: Dober tek, Germana.

Marjeta. Bog žegnaj! (Vse tri proč.)

(Pride še.)

OSULI CVET.

(Silhueta. Spisal Starogorski.)

Zato, ko rojstnega se kraja spominjam iz nekdanih dni strah me in žalost me obhaja — srce se mi domov boji!

Stritar.

Oleander je cvetel v najlepšem cvetu, lavorika je dišala. Med tem cvetjem in listjem so gostoleli ptički; vetrič pa, kakor dih angeljev je obletoval njih krog in nosil vonj lavorike in Oleandra po parku. Na tleh je ležalo osulo cvetje prezgodaj vzetelega Oleandra.

Z Bojmirom sva se često sprehajala po parku in vprav tam, kje je cvetelo največ cvetja sva si poiskala klopico, kjer sva dihala svobodno in se čutila kakor v raji. Tu sva se učila ali si kaj pripovedala.

Nekoč sva sedela na klopici. Molčala sva. Vsak je strmel v knjigo, ker izpiti in z njimi matura so bili pred vratmi. Treba se temeljito pripraviti.

Bojmiru je padel osuli cvet Oleandra na knjigo.

»Ratmir«, de za hip, strmeč v cvet. »To je drug cvet, ki se je osul pred menoj na tem mestu!«

»In prvi, kdaj se je prvi?« vprašam jaz.

„Pred leti, prijatelj, pred leti“, je mahnil z roko. Mari te te zanima!

„Zanima!“ sem odvrnil kot v odmev.

„Toraj poslušaj!“

„Pred leti, menda tremi, šterimi ne vem že natančno, je bilo, ko tem posedal tudi na tem prostoru. Takrat je bila ta klop še nova, sedaj je že stara. In tam nasproti je bila druga. Te ni več. Takrat še ti nisi bil tukaj, to vem. Nū pohajal sem rad v park, ker tu se mi je do padlo najbolj. Učil sem se lahko, ker sem imel mir.

Nekoč pa najdem na tej le klopici žensko, veš žensko — dekle lepo kakor mlado jutro. Na svežem belem licu se je razlivala rdeča barva, kakor jutranja zora. Sedela je na tej klopici, kjer sem navadno sedel jaz. Pri nji je bil deček, kakih dvanajst let, njen brat. Ona pa je imela okoli osemnajst. Malce sem se zdrzil, ker je nisem takoj opazil. Ona je to opazila. Nevem od kod ima ženska ta čut, da takoj pogodi, kar se vse v tebi godi, in če še bo tako mlada in neizkušena. — Jela se je opravičevati, da ni vedela, da je to moj navadni prostor. Jaz seve sem jo prosil, da to ni nič, naj le ostane in sem sedel njej nasproti na klop, o kateri sem ti še rekel, da je ni več tu. Misliš, da sem se kaj učil? Kaj še! Gledal sem v knjigo in iz knjige na njo. Konečno sem zaprl knjigo in začel pogovor. Postala sva kmalu zaupna znanca, celo prijatelja. Ko sva se ločila sva si stisnila roko.

Tako sva se sestajala večkrat.

Nekoč jo najdem zelo žalostno. Vprašam po vzroku. Dolgo mi ni nič odgovorila. Konečno mi pa jame pripovedati, da ji je oče umrl že pred leti in da se je mati omožila v drugič. Po očim pa nima nobene ljubezni do nje. Ta deček je samo njen polubrat.

Pogosti gost njih hiše je bil nek uradnik s svojim sinom. Ta je študiral univerzo in če je bil na počitnicah, jo je vedno nadlegoval z ljubavnimi stvarmi. Ona pa ga ni marala. In tako je prišlo, da jo je uradnik snubil svojemu sinu. Branila se je revica, da še ima čas, da se še noče močiti in druge enake izgovore. Njen poočim in lastna mati pa nad njo. Očitata sta ji, da je nemarata imeti več zastoj pri hiši da ni za nič, da je dovolj velika in stara, naj si poišče sama kaj in druge take surovosti. Tako so ubogo dekle prisilili, da se je vdala.

V meni je vstajala jeza, da bi populil cel park in se maščeval nad krivicami. Prisedel sem k nji in jo jel tolažiti kolikor sem mogel. Na slonila se je na me in tiho ihtela.

Tedaj pa je potegnil veter, kakor bi hotel posušiti solze in zmajal listje lavorike in cvetje

Oleandra, ki je jelo šumeti mehko, kakor v tolažbo. En cvet se je odtrgal in padel ravno na njeno lice in mojo roko. Ona ga je vzela in poljubila.

„Osuli cvet, enak si meni. Tudi jaz kmalu zvenim!“

In kaj se je zgodilo? Ni li eno leto minilo, ni še prišlo novo cvetje, je že sipal grobokop trde grude na njeno rakev.

Dobila je moža. Ni pa dobila ljubezni. Brez ljubezni zvene živa cvetka, se osuje, kakor se osuje, vsaka druga, brez potrebnega negovanja. Dobila je človeka, a ne takega, da bi jo čuval in negoval. Kljub njeni lepoti jo je zane-marjal. Bog, saj mu ni bilo drugače mogoče, ko sta si pa bili duši popolnoma tuji! On jo je vzela, da mu je prinesla in utrdila gmotno sta lišče. Lopov.

Mene se izogiblje, ker sem mu nekoč povedal, da je sramota zanj, da je iskal opore ob slabotnem ženskem bitju, mesto, da bi bil on nji opora. — In veš kdo je to?

To je vmolknil in gledal.

„Kdo?“

„Sedaj ti lahko povem, saj bomo kmalu končali. — Naš profesor matematike!“

„On?!“ Sklenil sem roki in ga gledal. Na njegovim obrazu sem zapazil poteze sarkazma.

„Le glej me! On je in sramuje se pred mano, svojim učencem. Tako je zvenil in se osul cvet, ki bi še lahko cvetel dolgo in dolgo razširjal srečo in mir onemu, ki bi pa znal negovati!“

„Kaj pa sklepaš iz cveta, ki se je ravno kar osul?“ sem vprašal.

„Kaj sklepam? Nevem sam. Vendar nekaj je?“

„Koga?“

„Študije boš končal, šel boš domov, čeprav samo za nekaj časa, tako na počitnice. Silijo mi Stritarjeve besede v spomin in uprav ravno sedaj ob tem zvenelem cvetu.“

Odpri je knjigo in čital:

Domov iz tujega si kraja
želim in vedno želel bom;
A vendar — žalost me obdaja,
ko mislim nate, mili dom!

Vse grme tvoje, vsa drevesa
kot znanee sem spoznal nekdej;
solza mi sili iz očesa
zdaj, ko se vračam v rojstni kraj.

Grmovje, ki je redko stalo,
košato bo zdaj in gosto;
in šibko prej drevesce malo
lepo visoko bo drevo.

Poznal doma sem otročeta,
poznaval odrasle sem ljudi;
mož deček, žene so dekleta,
kje ta, kje oni? — V grobu spi.

Zato, ko rojstnega se kraja
spominjam se nekdanih dni;
strah me in žalost me obhaja —
srce se mi domov boji!

Tiho sva obsedala. Le listje je šumljalo.

„Ni res tako, Ratmir? Koliko cvetja se je osulo, o tem pesem ne govori, osulo po lastni krivdi. Tam doma prebiva narod in pusti mirno v sebi črva, da ga gleda in suši. Prijatelj najin narod, najino ljudstvo je tam in midva se ubijava v tujini in kje je upanje, da bodeva kdaj stalno med svojimi. Tako venemo mi, cvet naroda.

Otrok domač po širnim svetu tava
za troje mizo tujec s tujci seda
pod tujo streho lastni sinko spava ...

Tako je Ratmir moj! Osulo se je cvetjè!
Vglobi se v enake misli in srce te mora bo-
leti zelo boleti. Oj

poznaval doma sem otročeta,
poznaval odrasle sem ljudi;
mož deček, žene so dekleta,
kje ta, kje oni? — V groba spi!

JAVNA ZADRUŽNA ENKETA.

„Zadružna zveza“ v Ljubljani razposlala je vsem svojim svojim zadrugam sledeči dopis:

Že precej let je minolo, odkar se je poja-
vila pri nas zadružna ideja.

Naglo se je razširjala; danes je število
krajev, ki še nimajo nobene zadruga, že jako
majhno.

Zadružništvo našlo je pri nas mnogo pri-
vržencev, ki so sprevideli, da je ravno zadružna
organizacija ono sredstvo, ki more naš narod
rešiti gospodarskega pogina, ter mu dati pravo
prosveto.

Razširjevalci zadružne ideje šli so lik apo-
stoli od kraja do kraja ter v neštetih zborova
njih podučevali narod o zadružništvu, pisali so
prepričevalne članke itd., in to vse, ker so
bili sami prepričani o moči zadružništva.

Zadružništvo imelo je pri nas tudi mnogo
nasprotnikov, ki so se posluževali najrazličnejših
sredstev; slikali so zadružništvo kot največjo
nevarnost, ter se sklicali pri tem na majhno
število ponesrečenih konsumnih društev.

Kedo je imel prav?

Odgovor morajo nam dati zadruga same.
oziroma ga najdemo v njihovem delovanju, v
njihovih vspehih in nevspehih.

Radi tega obračamo se do vseh svojih za-
drug, da nam na priloženi poli odgovorijo na
sledeča vprašanja:

1. S kakega namena se je za-
druga ustanovila? Kako je ta na-
men izvrševala? Kaj je pospeše-
valo, kaj je oviralo zvrševanje
namena?

2. Kake posledice je imelo de-
lovanje zadruga

a) v gospodarskem (gmo t n e m)
b) v duševnem oziru, zlasti, jeli
se je udomačila smisel za gospo-
darsko združevanje?

3. Splošne opazke in nasveti.
Odgovori naj bodo podrobni,
jasni in popolnoma odkriti; nič se
naj ne zamolči, nič se naj ne olep-
šuje.

V odgovorih hočemo najti zgodovino na-
šega zadružništva a tudi dobiti sliko, ki bode
tem boljša, čim natančnejša bode.

V odgovoru naj se označejo krajevne
razmere, naj se opiše značaj ljudstva pred usta-
novitvijo zadruga in sedaj, naj se pove, kdaj in
kdo je povzročil ustanovitev, kako in kaki
ljudje so se dobili za odbor, nadzorstvo; ali je
inteligenca sodelovala; kaj in kdo je nasproto-
val, s kakimi vspehi; vpišite vse posle, tudi
najmanjše, katere je zadruga izvrševala, kateri
posli so se ji posrečili, kateri ne.

Kone no pristaviti svoje splošne opazke,
svoje nasvete, naj se tičejo zadruga same, zveze
ali splošno zadružništva: za vsak nasvet, za vsako
kritiko Vam bomo hvaležni.

Iz odgovorov hočemo dobiti zavest, je li
bilo delovanje naših zadrug zveze posrednih oseb
pravo.

Iz odgovorov si hočemo napraviti temelj
za nadaljno poslovanje.

Prosimo torej nujno, da nam odgovorite
na stavljena vprašanja.

Na ta dopis prihajajo zvezi jako temeljiti
odgovori od njenih zadrug.

Odgovoriti pa morajo vse za-
druge.

Ker si je v gospodarskem življenju našega
naroda priborilo zadružništvo prvo besedo, je
torej postalo za celi narod velevažno.

Radi tega ne omejujemo te enquete samo le
na naše zadruga, temveč vabimo tudi vse druge,

prijatelje in nasprotnike združništva, da se te javne združne enquete vdeležijo in nam na gori stavljen vprašanja odgovorijo.

Združna Zveza v Ljubljani.

POLITIKA.

Avstrija-Ogrska. Avstrijska in ogrska delegacija, ki sta zborovali te dni v Budapešti, sta končali svoje delo potem, ko so poročevalci konstatirali soglasje obeh delegacij. — V sredo pa so se zopet zbrali avstr. državni poslanci. To zasedanje, ki bo trajalo le še par tednov je sedaj zadnje, ker koncem mesca januarja poteče zbornici zakonodajna oblast. V prvi seji je poročal predsednik, da so umaknjeni vsi nujni predlogi razun Ferjančičevega o konvertiranju hipotekarnih terjatev, Šrotovega glede prometa z vinom in Gesmanovega o določenem številu članov gosposke zbornice, ki jih sme imenovati cesar. Ker je gosposka zbornica izjavila, da le tedaj pritrdi nespremenjeni volilni reformi, če poslanska zbornica sprejme nje predlog o določenem številu, so najprvo razpravljali o tem nujnem predlogu, ki je bil sprejet v vseh treh branjih. Med drugimi važnimi zakonskim načrti, ki jih bo še rešila ta zbornica so ureditev pisarniških plač, vojaški krediti in uravnava duhovniških plač. V maju bomo pa imeli že nove volitve. Vse stranke se že sedaj pridno pripravljajo na te volitve. — Ker je

naš trgovinski minister zvišal pristojbino za telegraf, vlada med privadetiimi krogi veliko razburjenje proti njemu. — Slovenci imamo zopet novo stranko. Mladi nezadovoljneži so izstopili iz liberalne stranke in usanovili novo. Tudi ta je protiverska stranka.

Drugi kraji. Revolucionaren Žid je ubil v Petrogradu mestnega načelnika Istotako z revolucijem je bil ubit višji vojaški prokurator Pavlov. — Tudi na Ruskem se pridno pripravljajo na volitve v dumo Stranka kadetov, ki je bila najmočnejša v razpušeni dumi bo mnogo zgubila na korist strankam „ruskih ljudi“ in narodnih socialistov. — Mnogo se je pisalo te dni o napetih razmerah med Srbijo in Bolgarijo; govorilo se je kar o vojski; pisali so o zaroti proti srbskemu kralju Petru Res, da v Srbiji ni vse tako kakor bi moralo biti, a vendar tako hudo pa le ni. Te govorice o Srbiji so širili sovražniki, da bi jo deskreditirali in ji otežkočili posojilo. — Perzijski šah Muzafer Eddin je umrl. Njegov naslednik je njegov najstarejši sin Mohamed Ali Mirza. Pokojni šah je bil dober vladar in je večkrat prepotoval Evropo. — Nemški kacler Bilov je pisal pismo predsedniku društva, ki ima namen zatirati socijalno demokracijo Sibertu, v katerem izraža upanje, da se zedinijo pri prihodnjih volitvah za drž. zbor vse liberalne stranke, da udarijo skupno po centrumu (katoličanih) socialnih demokratih in Poljaki, ki so provzročili na veliko nevoljo nemškega cesarja razpust drž. zbora. Toda želja se najbrže ne bo izpolnila, ker so prevelike razlike med posameznimi liberalnimi strankami, da bi se zamogle zediniti. Grožnjam ministrovim je pa centrum in socijalni demokratje smejejo, ker se bodo pojačani vrnili v zbornico. V Maroku je prišlo do boja med vstaškim Raizulom in vladnimi četami. Mesto Zinat, kjer se je utaboril Rajzul, je padlo v roke vladnih čet. Rajzul je zbežal, a vendar pravijo, da so ga že vjeli.

NOVICE.

† **Zamejic Andrej.** Nagle smrti je umrl na novega leta dan ljubljanski dekan g. Andrej Zamejic v 82 letu starosti. Dan prej se je še čil in zdrav vdeležil novoletnega čestitanja v palači ljubljanskega knezoškofa, na večer ga je pa zadel mrtvoud in kmalu popolnoči je že izdihnil.

Redek zakon. V Trstu sta mizar Jakob Gregoretti in njegova žena Katarina v svojem malem stanovanju v ulici Carbornaro živela srečno v zakonu do svojih starih let. 27. dec. je umrla že stara soproga, starček, njer mož, pa je sedel k o d r u, kjer je ležalo truplo soproge, se vglobil v

svojo žalost, dokler ga niso kmalu nato našli na stolu mrtvega, 28. t. m. so se obadva soproga pokopali, združena v smrti, kot sta bila v življenju.

Tržaški list „Piccolo“, je obhajal dne 29. decembra 1906 petindvajsetletnico, kar izhaja. Iz bližnjih in daljnih italijanskih krajev so mu ob tej priložnosti čestitali.

V D lini je umrla c. kr. poštarica gospa Uršula Sancin, rojena Pangerc.

Zavod sv. Stanislava v Št. Vidu. V zavodu je letos 123 gojencev, med temi 57 novih. V pripravljalnem razredu jih je 23; v prvem razredu gimnazije 47. Med njimi je 51 Gorenjcev, 34 Dolenjcev, 34 Notranjcev, 2 iz Ljubljane, 1 iz Istre in Štajerske.

Na Dunajskem vseučilišču je bilo minolo leto devet tisoč slušateljev (študentov), med njimi 3400 juristov (ki se uče za pravnega doktorja).

Slovenci na Dunaju. Slov. katoliško izobraževalno društvo „Straža“ na Dunaju je začelo misliti na lastni dom. Začeli smo že nabirati med tukajšnjimi Slovenci zlasti med društv. člani in nabrali v hipu svoto 64 K 42 h. Darovali so: gdč. Ivanka Vurnik 20 K, gdč. Marija Plevej 10 K, g. Hentik Gobec, gospa Franciška Brate, gg. Alojzij Jeler in Matija Borovnica, gdč. Ana Eder, Franciška ter Ivanka Hribar, g. Anton Fabjan in g. Martin Cetinski po 2 K, č. g. Francišek Rebol, gdč. Fani Bizjak in Kristina Golokranec, gg. Ivan Kvas, Albert Strahovnik, Stjepan Smote in Marko Bajuk po 1 K; tamburaši nabranih 2 K 84 vin., manjših darov pa 58 vin. Od tega je bilo stroškov 1 K 30 vin., ostane torej 59 K 12 vin., kar se je naložilo takoj plodonosno v hranilnico. Vse svoje prijatelje prosimo, da bi si mogla omisliti „Straža“ kmalu primerno dvorano za svoje prireditve. Vsem dobrotnikom najiskrenejša hvala! Domovina, ne zabi nas ki smo t o j i i novi in hčere!

„Osa“, šaljev a umazan list v Ljubljani, je z novim letom nehal izhajati.

Umrl je pri Opčinah železniški čuvaj Avgust Trtnik po kratki bolezni dne 3. t. m. Pogreb se je vršil v soboto popoldne ob obilni udeležbi železničarjev in drugih domačinov. Ostala je vdova s petimi še nepreskrbljenimi otroci. En sin je na pripravnici, jeden pa obiskuje državni gimnazij v Trstu.

Ravnateljstvo državnih železnic v Trstu je sprejel novoimenovani ravnatelj ministerialni svetnik Kamilo Turand.

Posnemajmo! Italijansko društvo „Lega nazionale“, ki skrbi za italijanske šole, je začelo pri koncu minolega leta prodajati svoj narodni kolek in v enem dnevu je bilo razprodanih po

Trstu in Istri sto tisoč kolekov. Kako zelo ljubijo Italijani svoj jezik in svojo vzgojo! Posnemajmo jih v tej stvari.

Novi poštni tarifi. Državni zakonik je včeraj objavil nove poštne, brzojavne in telefonske tarife. Višji dohodki se bodo porabili za poštne uslužbenice in razširjenje telefona. Novi tarifi stopijo v veljavo 16. januarja 1907. Cena poštim nakaznicam se zviša na 3 vinarje, pristojbina od lokopisem na 10 vinarjev, tiskovine za brzojavke bodo veljale po 2 vinarja, znižane pa bodo pristojbine izven Dunaja bodo znašale za trg. telefon 120 do 140 kron za zas. bne telefone od 115 do 220 K.

Ponesrečil je minolo soboto na državnem kolodvoru v Opčinah nek železniški delavec. Ko se je hotel umakniti enemu vlaku, je prišel pod družega. Hudo ga je razmesarilo, da je bil v trenutku mrtev. Zapustil je vdovo z dvema otrokoma.

Vreme imamo zadnje dni v Trstu in okolice prav lepo. Nekateri dnevi so bili kar pomladanski in zelo primerni za zimske sprehode.

DRUŠTVA.

Moška Marijina družba v Trstu bode imela občni zbor dne 13. t. m. v ulici S. Francesco d'Asissi 15. I.

Ženska Marijina družba v Trstu bode imela mesečni shod dne 13. t. m. za dekleta in dne 27. t. m. za žene.

Kat. izobraževalno društvo v Trstu bode imelo v sredo 16. t. m. ob 8 uri zvečer v društvenih prostorih poučno predavanje.

Sestanek slovenske in hrvatske duhovščine je bil včeraj dne 10. jan. v Trstu v prostorih kat. slov. izobr. društva S. Francesco d'Asissi 15. I.

Kat. slov. izobr. društvo v Trstu. Odbor . s izobraž. društva v Trstu je sledeči: Predsednik: Ivan Reic; I. podpredsednik: II. podpredsednik: Andrej Pipan; tajnik: Josip Fünsterwald; taj. namestnik: Anton Kvas; blagajnik: Šefan Renčelj; blag. namestnik: Josip Cink; p. egledovca računov: Anton Kolenc in Anton Batagomelj; knjižničar: Anton Veznik; knjiž. namestnik: Ranel Sancin; svetovalec: Fran Škapin.

Sv. Ivan. K kor smo se javili, prredi naša deklš a Marijina družba dne 20. t. m. veselico. Uprizori se krasna igra v 4. dej. njih: Dve materi. Začetek igre bo ob 5 uri zvečer. Vstopnina znaša 60 vinarjev, sedeži pa so po

40 in 30 vinarjev. Ker smo morali dati napraviti za to igro nove kulise in nove ob'eke, se priporočamo za obilno vdeležbo; tudi preplačila se bodo hvaležno sprejemala. Da bo pri veselici nastopil tudi naš pevski zbor, se razume. Ta igra se bo ponovila dne 3. februarja. — Na nanjamo, da pripravljamo tudi za pust novo veselico. Kdaj da bo, naznanimo že pravočasno v našem listu.

„Marijin dom“ v Trstu. O zadnjem občnem zboru Marijinega doma bi se dalo še kaj povedati. Nastojnik je v svojem pozdravnem govoru omenjal od kod zveza med zadnjim občnem zboru Marijine družbe in današnjim Marijinega doma. Zadnjič smo se razgovarjali o Marijini družbi, danes se pa pomenimo, dejal je, o njenem detetu o „Marijnem domu“. S polno pravico ga tako imenujemo, ker je v naročju Marijine družbe zagledal luč življenja. Marijin dom je res dete nerazvito in še v povitkih. Ali ko doraste, bo lastno mater pod streho vzelo — jo hranilo in sploh oskrbovalo. Nadaljeval je potem, da smo se sešli v znamenju potrebe. Službujoče dekle si išče v svojem trpkem stanu tolažbe in podpore pri svojih tovarišicah. Delavčeva žena — žena trpina, išče si duš sorodnih v trpljenju in skrbih. Skupno se pa zatekajo k rojakom-duhovnikom — od njih jim prihaja milost, pomoč, upanje na bolše dni. In duhovnik, kje naj najde moč v skušnjavah, — tolažbo v trpkostih in zasluženje v delu, ako ne v delovanju med ljudstvom — njemu izročenim. Izvajal je nadalje, da smo se sešli v znamenju ljubezni: Kje v kaki slovenski vasi naše male domovine začela se je pot dekleta, ki slušbuje tu v mestu. Bila je v začetku rožnata. Tedaj, ko je trgala cvetlice po domačih livadah, tedaj, ko jo je ob jutru pozdravljajl z okna tihe sobice rudeči nagelj in pomembni rožmarin in pozdravljale jo prijazno cvetlice skrbno nasejane po vrtnih gredicah. Očeta žuljava roka je tedaj za njo skrbela, — ljubeče materino oko je tedaj nad njo bdelo. A pot postajala je trnjeva. Prišla je ura slovesa, a s slovesom žalost v srce in v oči solze. Potem pa pot v tuji svet. Po gladkih mestnih ulicah stopa sedaj — in vendar pot ne neha biti trnjeva. Mučno delo — na pol prečute noči — poniževanje, bolezni, revščina. A ker je najhuje: pot vije se ob razbojniških brlogih in nevarnih prepadih... S sočutjem gleda duhovnik to njeno telesno gorje — s strahom opazuje te nevarnosti. Notranja moč — požlahtnjena v milosti Jezusovi naganja ga: Nadomestuj ji skrbnega očeta in čuječo mater. Prav tako pozna duhovnik, ktere ga je oboštvo vzgojilo, revščino uboge žene, ima sočutje z njo in pri srcu mu je nje in njene družine častni in večni blagor. Obratno pa ve dobro žena, kje naj išče razsvetljenja, pomoči in tolažbe. Dekle se

dobro zaveda, da je v duhovnikih nekaj one nesebične ljubezni, ki so jo našle nekda v očetovi hiši.

Potreba nas kliče, ljubezen nas veže. Sezidamo si torej v skupni ljubezni dom, da bode odpomagano našim potrebam. Ob točki slučajnosti se je naukuševalo poverjenice, naj pridno nabirajo. Vsaka naj se loti te trpke poti s zavestjo, da se gre za dobro stvar. Da bi se tega zavedale i one, to ktere se s prošnjo prihaja. Pa ne samo poverjenice. Vsaka družbenica naj po svojih moči pripomore, da pridemo čim prej do svojega cilja. Vsestransko in vstrajno naprej.

DOMAČI ZDRAVNIK.

Influenca nastopa vsako leto v hladnem času. Opazovalo pa se je, da se delavca v tovarnah terpentinovih rikdar ni lotila. Vsled tega svetujejo zdravniki, v sobah, kjer stanujemo, nastaviti v krožnikih terpentina, kteremu je primešana voda.

Na podplatih nog, in delaveem tudi na rokah se koža rado utrdi, kakor usnje. To odpraviš, ako nogo ali roko večkrat koplješ v topli vodi potem dotično mesto pomažeš z 10 odstotkov eterično salizilno kiselino.

ZA GOSPODARJE.

Mastne maroge iz sukna ali volne odpraviš tako-le: V pol litra vrele vode vsiplje 25 gramov boraksovega prahu. Ko se je voda ohladila, vodo odpraviš iz perila tudi žolte maroge, ki jih naredi pri gledanju, likaju „peglanju“ prevroče železo.

V mokrotnih kletah ali magacinih se odpravi plesnobo na zidu, ako se 1) ti prostori pogostoma zračijo, posebno solčne dni; 2) ako se v nje postavijo posode z živim apnom.

ZA KRATEK ČAS.

Smola: V: „Gospod sosed pokažite mi vendar vaš novi aparat za lovenje tatov.“ Sosed: Obžalujem. Danes po noči so mi ga — ukradli.

Pozabljenost. Sodnik: „... In kaj ste potem storili?“ Toženec: „Hm, potem sem mu vrgel cvetlice na glavo“. „Čemu lažete?“ upije sodnik, „cvetlice vendar ne morajo raniti do smrti“. Toženec: „Je že res; pozabil sem povedati, da so bile cvetlice v — loncu“.

Dolenjska železnica. Dunajčan pride v Novo mesto in reče svojemu prijatelju. „Janko, naša

železnica ima vslel velikega snega vedno daljše zamude.“ — „Naša jo pa ima tudi ob malem prahu,“ zavrne ga Novomeščan.

KNJIŽEV IN UMETNOST.

Koledarček družbe Sv. „Cirila in Metoda“ za 1907 je ravnokar izšel in se dobi pri družbi v Ljubljani za 1 K 20 v. — Zanimiv je tudi letošnji „Drušveni koledarček“ slov. kršč. socialne zveze.

Knjižnica „Na ples“ se marljivo pošilja na vse strani slovenske domovine. Dan za dnevom praha na naše uredništvo prav mnogo naročb.

KOLEDARČEK.

Januar.

I. nedelja po Gospodovem razglasenju. (Evangelij: Dvanajstletni Jezus v templu.) Veronika, dev.; Bogomir; Leoncij, šk.; Servadij; Glafira. — 14. ponedeljek. Hilarij, šk.; Feliks iz Nole, sp. — Danes je mlaj ob 6. uri 54 min. zjutraj. Vreme se bo izpreminilo na mrzlo. — 15. torek Pavel, pušč.; Maver, op.; Romed, — 16. sredo Marcel, pop.; Ticijan, šk.; Priscela. — 17. četrtek Anton. puščavnik; Sulpicij, šk.; Leonila, od. — 18. petek Sv. Petra stol v Rimu; Prina; Liberata. — 19. sobota Kanut, kralj; Matij in Marta, muč.

II. nedelja po Gospodovem razglasenju. (Evangelij: O ženitnini v Kani Galiciji.) Ime Jezusovo. Fabijan in Boštjan; Majnard. — 21. ponedeljek. Neža, d. muč. — Danes je prvikrajec ob 9. uri 39 min. zjutraj. Sneg in dež. — 22. torek Vincencij, muč.; Anestazij, muč.; Tea; Gaudencij. — 23. sredo. Zaroke M. D.; Emerencijana; Ildefons. — 24. četrtek Timotaj, šk.; Babila, muč. — petek. Izpreobrnitev Pavla ap.; Amand. —

NAŠE SLIKE.

Slovenski misijonar na Kitajskem. Glej prvi članek.

Viseči stolp. Med najlepše cerkve na Laškem šteje stolnico v Pizi. Cerkev se je zidala od l. 1063—1118. Stolp visi nad trg in tujcu se zdi, da se vsak trenutek sesuje, vendar je tako čvrsto zidan, da se tega ni treba bati.

UGANKE.

1. Kaj leti brez nog in se nikdar ne vrne?
2. V čem se ločita prešicevo črevo pa jerhaste hlače?
3. Solnce gorko mene ogreje, kadar pa burja brijè, sneg mete, voda zmerzuje, — pa puhtim od vročine. Kdo sem pa vendar?
4. Kaj peče brez ognja in žerjavice?
5. Iz naše rodovine je pa ni moj brat, ne sestra, ne oče, ne mat, ne stric, ne teta. Kdo je?

Rešitev ugank:

- M hael Pustišek.
1. Lovec - divjač.no. — 2. Kožuh. — 3. Jezik
 4. Zastava - stava.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

(Iskrene besede vsem.)

Začeli smo četrty letnik „Družinskega Prijatelja“. Mislili smo spremeniti obliko lista in deloma tudi njegov značaj, toda predno se to zgodi, se hočemo dobro pripraviti. Na vsak način mislimo stvar resno, ker smatramo časopisje za najmodernejšo socialno sredstvo. Včerajšnji sestanek slovenske in hrvatske duhovščine je bil v dokaz da se želimo z merodajnimi in izkušenimi osebami posvetovati v izpopolnjevanje lista. Od vseh strani so prihiteli č. gg. na to važno zborovanje, mnogo gospodov, ki se niso mogli udeležiti sestanka so nam pa poslali pisane nasvete, drugi pa se gotovo še odzovejo. List je koristen in potreben, to je bilo na sestanku splošno prepričanje. Poskrbeli smo že za lepši papir in upamo, da ustanemo skozi vse leto pri tem. Za vsebino pa se priporočamo vsem, naj nam pomagajo, da bo res raznovrstna in zanimiva. Tudi krajevnih novic potrebujemo. Vsak stori, kar more. List je sicer krajevni list, vendar ime tudi splošen pomen, ker se vsi Slovenci radi zanimajo za svoje rojake ob sinji Adriji. Pišite za list in širite ga. Trud naj Vam stote o plača Bog.

LISTNICA UPRAVE.

Pošne polžnice nam niso še prišle in zato jih danes nismo mogli še priložiti, torej prilohodnjič.

Obvestilo.

„Na ples“. Ravnokar je izšla knjižica „Na ples“ v drugem natisu. Prvi natis je bil v par tednih popolnoma razprodan. To priča, da je knjižica moderne veljave. Na stotine naročil je prišlo iz vseh strani slovenskih pokrajin za drugi natis, še predno je bil obelodanjen. Sedaj upamo, da vstrežemo vsem naročnikom. Cena knjižice je tako nizka (30 stotink), da se komaj pokrijejo stroški, to pa radi tega, da je pomagano tudi revnejšim slojem.

Knjižica je pisana za prijatelje in sovražnike plesa, za izobražence in priproste, za stare in mlade in za obojni spol.

Slovensko časopisje je splošno prvi natis prav laskavo ocenilo. Priporoča se večjih naročb.

Naroča se po dopisnici (ker se bodo pri lagali **poštni čeki**) edino pri upravi in uredništvu „Družinskega prijatelja“ v Trstu (Via S. Francesco d'Asissi 15, I. n.).

Dve lepi sobi se oddati takoj v najem pod jako ugodnimi pogoji v ulici S. Francesco d'Asissi 15 I.